

Concursul Interjudețean
"Matematica, de drag"
Ediția a VII - a, Bistrița
23 - 25 noiembrie 2012

Clasa a XI-a - Barem de corectare

1. Să se arate că

$$A \cdot (A - B) \cdot B = B \cdot (A - B) \cdot A,$$

pentru orice matrice pătratică de ordin 2 cu urme egale.

Soluție.

Fie t urma matricelor A și B . Avem:

$$A^2 - tA + \det A \cdot I_2 = O_2 \dots\dots\dots 1p$$

$$B^2 - tB + \det B \cdot I_2 = O_2 \dots\dots\dots 1p$$

Atunci

$$A^2B - BA^2 = (tA - \det A \cdot I_2)B - B(tA - \det A \cdot I_2) =$$

$$= tAB - \det A \cdot B - tBA + \det A \cdot B = \dots\dots\dots 1p$$

$$= t(AB - BA) \dots\dots\dots 1p$$

și

$$AB^2 - B^2A = t(AB - BA) \dots\dots\dots 1p$$

Rezultă: $A^2B - BA^2 = AB^2 - B^2A$ de unde

$$A^2B - AB^2 = BA^2 - B^2A \dots\dots\dots 1p$$

adică

$$A(A - B)B = B(A - B)A \dots\dots\dots 1p$$

Clasa a XI-a - Barem de corectare

2. Să se determine funcțiile $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ care, pentru m, n numere naturale date, îndeplinesc condițiile:

- a) $f(1, 1) = m + n$;
- b) $f(x, y + z) = f(x, y) + nz$, oricare ar fi $x, y, z \in \mathbb{R}$;
- c) $f(y + z, x) = f(y, x) + mz$, oricare ar fi $x, y, z \in \mathbb{R}$;

Soluție.

Pentru $x = 1, y = 1$ și $z = x - 1$, din b) avem 1.5p

$f(1, x) = f(1, 1) + n(x - 1) = m + nx, \forall x \in \mathbb{R}$ 1p

Pentru $x = y, y = 1$ și $z = x - 1$, din c) avem: 1.5p

$f(x, y) = f(1, y) + m(x - 1) = m + ny + mx - m = mx + ny, \forall x, y \in \mathbb{R}$ 1,5p

Să arătăm că $f(x, y) = mx + ny$ verifică condițiile a), b), c).

a) $f(1, 1) = m + n$; 0.5p

b) $f(x, y + z) = mx + n(y + z) = mx + ny + nz = f(x, y) + nz, \forall x, y, z \in \mathbb{R}$ 0.5p

c) $f(y + z, x) = m(y + z) + nx = my + mx + mz = f(y, x) + mz, \forall x, y, z \in \mathbb{R}$... 0.5p

Clasa a XI-a - Barem de corectare

3. Fie șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ de numere reale nenule definit prin $a_1 = \frac{1}{6}$ și $\frac{1}{a_{n+1}} - \frac{1}{a_n} = 3(n+1)(n+2)$, oricare ar fi $n \geq 1$. Să se arate că:

$$a_1 a_4 + a_2 a_5 + \dots + a_n a_{n+3} \leq \frac{1}{600}$$

Soluție.

Avem:

$$\begin{aligned} \frac{1}{a_{n+1}} &= \left(\frac{1}{a_{n+1}} - \frac{1}{a_n}\right) + \left(\frac{1}{a_n} - \frac{1}{a_{n-1}}\right) + \dots + \left(\frac{1}{a_2} - \frac{1}{a_1}\right) + \frac{1}{a_1} = \dots \quad 1p \\ &= 3[(n+1)(n+2) + n(n+1) + \dots + 2 \cdot 3 + 1 \cdot 2] \\ &= 3 \sum_{k=1}^n (k+1)(k+2) = 3 \cdot \frac{1}{3} \sum_{k=1}^n [(k+1)(k+2)(k+3) - k(k+1)(k+2)] \dots \quad 1p \\ &= (n+1)(n+2)(n+3) \dots \quad 1p \\ \text{de unde } a_{n+1} &= \frac{1}{(n+1)(n+2)(n+3)}, \quad n = 0, 1, 2, \dots \quad 1p \end{aligned}$$

Atunci:

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^n a_k a_{k+3} &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)(k+2)(k+3)(k+4)(k+5)} = \dots \quad 1p \\ \frac{1}{5} \sum_{k=1}^n \left[\frac{1}{k(k+1)\dots(k+4)} - \frac{1}{(k+1)\dots(k+5)} \right] &= \dots \quad 1p \\ &= \frac{1}{5} \left(\frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5} \right) - \frac{1}{(n+1)(n+2)\dots(n+5)} < \frac{1}{5 \cdot 120} = \frac{1}{600} \dots \quad 1p \end{aligned}$$